

- ชาวต่างชาติในค่ายอพยพบริเวณชายแดนไทย มีหน่วยงานสาธารณสุขของต่างประเทศให้การสนับสนุนอยู่ จึงควรมีการประสานงานในการให้วัคซีนแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายให้ครบถ้วน
- ชาวต่างชาติดินอกร่วมกับชาวไทย ยังไม่มีหน่วยงานสาธารณสุขรับผิดชอบโดยตรง ส่วนใหญ่เป็นการลักษณะเข้ามาแบบผิดกฎหมาย และการรักษากรณีมักไปรับบริการที่สถานพยาบาลของเอกชน จึงควรใช้มาตรการเสริมวัคซีนโดยนำวัคซีน dT มาใช้แทน TT
- แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาอย่างถูกกฎหมายประจำปีในประเทศไทย อาศัยหน่วยงานสาธารณสุขของไทยในการดูแล โดยมีการจ่ายค่ารักษาพยาบาลจำนวน 1,200 บาทต่อคนต่อปี เมื่อ้อนโครงการประกันสุขภาพ (30 บาทรักษาทุกโรค) ดังนั้น ควรพิจารณามาตรการเสริมวัคซีนโดยนำวัคซีน dT มาใช้แทน TT

การสอบสวนเบื้องต้น โรคตาแดงในเรือนจำกลาง จังหวัดเชียงใหม่

งานระบบวิทยา

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่

วันที่ 17 ก.ย. 45 งานระบบวิทยาได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองว่า มีโรคตาแดงระบาดในเรือนจำชาย จ.เชียงใหม่ จำนวนประมาณ 200 ราย งานระบบวิทยาได้ประสานกับฝ่ายควบคุมโรคติดต่อ ฝ่ายอนามัยสิ่งแวดล้อม และสสอ. เมือง ออกดำเนินการสอบสวน ควบคุมโรค ข้อมูลการป่วยเบื้องต้น

เรือนจำชายเชียงใหม่มีนักโทษในเรือนจำทั้งหมดประมาณ 4,600 คน มีผู้ต้องขังเข้า-ออกทุกวัน เริ่มมีผู้ป่วยโรคตาแดงมารับการรักษาที่แผนกการพยาบาล ในวันศุกร์ที่ 13 ก.ย. 45 ประมาณ 10 คน เสาร์-อาทิตย์ไม่ได้เปิดให้บริการผู้ป่วย วันจันทร์ที่ 16 ก.ย. 45 มีผู้ป่วยมารับการรักษาประมาณ 150 ราย และมีเพิ่มขึ้นในวันต่อมา รวมมีผู้ป่วยทั้งหมด ณ วันที่ 20 ก.ย. 45 ประมาณ 1,153 ราย

สภาพความเป็นอยู่และสิ่งแวดล้อม

ผู้ต้องขังจำนวนประมาณ 4,600 คน อยู่ร่วมกันในห้องขังสี่เหลี่ยมขนาด 5×10 เมตร 80 ห้อง ๆ ละ 60 – 65 คน ผนังห้องก่อค้ายอดูสูงประมาณ 1.5 เมตร ต่อควยกรงเหล็กล้อมรอบ ผู้ต้องขังจะอยู่ในห้องนอนช่วงเวลาประมาณ 17.00 น. ถึง 06.00 น. มีผ้าห่มซึ่งทางเรือนจำแจกให้ บางคนใช้ปูนอน บางคนใช้ห่ม บางคนใช้ทำเป็นหมอน โดยตอนเช้า ผ้าทุกผืนจะถูกนำมากองรวมกันไว้ในแต่ละห้อง ตอนกลางวันผู้ต้องขังจะแยกบ้านกันไปทำงานตามแผนกต่างๆ การอาบน้ำและถังหน้าแปลงฟัน จะมีอ่างน้ำรวมซึ่งใช้ร่วมกันแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ผู้ต้องขังพิเศษ มี 2 อ่าง ขนาด 1×8 เมตรต่ออ่าง มีผู้ใช้ร่วมกัน 700 คน และผู้ต้องขังทั่วไปมีจำนวน 3,900 คน มีอ่าง 2 ชุด จุดแรกมีอ่างขนาด 1×5 เมตร จำนวน 8 อ่าง ชุดที่สอง มีอ่างขนาด 2×8 เมตร จำนวน 3 อ่าง โดยน้ำที่ใช้เป็นน้ำประปาภูมิภาคของ อ.แม่ริม และนำน้ำมาด้วยรถรับส่งเรือนจำ ซึ่งตรวจสอบไม่พบคลอรีนตกค้างในน้ำ

สิ่งที่ได้ดำเนินการ

1. สนับสนุนยาป้ายตา จำนวนประมาณ 400 หลอด เพื่อใช้ในการรักษา

2. ให้คำแนะนำในเรื่อง

- การแยกผู้ป่วยออกจากผู้ไม่ป่วย ซึ่งเป็นปัญหาหากที่จะดำเนินการ เนื่องจากการแยกผู้ต้องขังจะแยกตามคดี ทั้งนี้ทางเรื่องจำจะพิจารณาความเป็นไปได้ต่อไป
- การจัดการในเรื่องความสะอาดของอุปกรณ์เครื่องนอนโดยการนำมาซักหรือผึ่งแผล
- แนะนำพยาบาลประจำเรือนจำให้ความรู้แก่ผู้ต้องขัง ในการป้องกันไม่ให้ติดเชื้อโรคตามเดิม เช่น การไม่ใช้ของใช้ส่วนตัวร่วมกัน การดูแลรักษาความสะอาดส่วนบุคคล
- แนะนำให้คลอรินในน้ำใช้อย่างสม่ำเสมอโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่มีการระบาดนี้

3. สนับสนุนผงคลอริน (ความเข้มข้น 60 %) 50 กิโลกรัม และชุดตรวจหาสารคลอรินตกค้าง 1 ชุด

4. ประสานโรงพยาบาลและพิจารณาให้เป็นผู้รับผิดชอบพื้นที่ ให้เฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ และสนับสนุนการรักษา

สถานการณ์โรคไข้เลือดออก

ตั้งแต่ วันที่ 1 มกราคม 2545 จนถึงวันที่ 21 กันยายน 2545 กองระบบวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก (DF+DHF+DSS) รวม 85,922 ราย อัตราป่วยเท่ากับ 137.90 ต่อประชากรแสนคน สูงกว่าเมื่อสัปดาห์ก่อน 3,007 ราย (เป็นผู้ป่วยสัปดาห์นี้ 655 ราย และผู้ป่วยย้อนหลัง 2,352 ราย) ตาย 136 ราย เพิ่มจากสัปดาห์ก่อน 1 ราย อัตราป่วยตายคงที่ ร้อยละ 0.16

สัดส่วนผู้ป่วยไข้เดิร์ก (DF) ร้อยละ 28.41, ไข้เลือดออก (DHF) ร้อยละ 68.92 และไข้เลือดออกซ์อก (DSS) ร้อยละ 2.67

จังหวัดที่มีอัตราป่วย 200 – 299 ต่อประชากรแสนคน จำนวน 8 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 10.52 ได้แก่ จังหวัดสตูล ปราจีนบุรี สงขลา นราธิวาส ยะ丫ง จันทบุรี ตรัง และขอนแก่น จังหวัดที่มีผู้ป่วย 100 – 199 ต่อประชากรแสนคน จำนวน 34 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 44.73 จังหวัดที่มีอัตราป่วย 50 – 99 ต่อประชากรแสนคน จำนวน 17 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 22.36 จังหวัดที่มีอัตราป่วยต่ำกว่า 50 ต่อประชากรแสนคน จำนวน 11 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 14.47 กรุงเทพมหานคร อัตราป่วย 108.83 ต่อประชากรแสนคน

ภาคกลาง เขต 1, 2, 3 และ 4 อัตราป่วย 103.26, 48.38, 169.89 และ 106.78 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 5, 6 และ 7 อัตราป่วย 146.79, 139.54 และ 97.25 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

ภาคเหนือ เขต 8, 9 และ 10 อัตราป่วย 124.05, 135.85 และ 41.87 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

ภาคใต้ เขต 11 และ 12 อัตราป่วย 328.96 และ 255.15 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ จังหวัดที่มีอัตราป่วยตายเกิน ร้อยละ 0.2 มีจำนวน 17 จังหวัด คิดเป็น ร้อยละ 22.36